

UCHWAŁA Nr
RADY GMINY ŚWIĘTAJNO
z dnia2024 r.

w sprawie odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnej Rady Gminy Świętajno

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 oraz art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2024.1465), oraz art. 383 § 1 pkt. 5 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U.2023, poz.2408) uchwała się, co następuje:

§ 1

Odmawia się stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnej Rady Gminy Świętajno w związku z brakiem podstaw do stwierdzenia złamania przez radną zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaną pracą zarobkową na stanowisku Dyrektora Oddziału Banku Spółdzielczego w Świętajnie.

§ 2

Uzasadnienie powyższej decyzji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Henryk Seredziński

Uzasadnienie

do projektu uchwały Nr Rady Gminy Świątajno z dnia w sprawie odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnej Rady Gminy Świątajno

W dniu 8 października 2024r. do Rady Gminy Świątajno wpłynął wniosek o podjęcie uchwały w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Radnej. W uzasadnieniu wnioskujący wskazał naruszenie art. 383 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego (t.j. Dz.U.2022.1277 z późn. zm.).

Art. 24f ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

Jak stanowi natomiast przepis art. 383 §1 pkt 5 Kodeksu wyborczego, w przypadku naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności, następuje wygaśnięcie mandatu radnego.

Po dyskusji oraz analizie dokumentacji Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie stwierdziła naruszenia przez Radną zakazu określonego przepisami art. 24f ust.1 i ust.2 ustawy o samorządzie gminnym ponieważ:

w świetle powyższego sytuacja Radnej nie podpada pod zapis art. 24f ustawy o samorządzie gminnym, gdyż wszelkie ograniczenia i zakazy należy interpretować ściśle, nie dopuszczalne jest stosowanie wykładni rozszerzającej. Według Komisji w odniesieniu do radnej nie zachodzą przesłanki do wygaszenia mandatu z art.24 f u.o.s.g.

Zarząd Banku ustala warunki cenowe na jakich będzie prowadził obsługę konta.

Gmina Świątajno dokonała wyboru Banku na zasadzie złożonej oferty dotyczącej indywidualnych warunków współpracy.

Radna jest pracownikiem Oddziału Banku Spółdzielczego w Świątajnie. Została zatrudniona przez Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w 2010 roku na podstawie umowy o pracę na stanowisku Dyrektora Oddziału Banku Spółdzielczego w Świątajnie. Stroną na prowadzenie obsługi bankowej Gminy jest Zarząd w osobach wymienionych w umowie jako pełnomocnicy. Radna jako pracownik Oddziału Banku w Świątajnie z racji zajmowanego stanowiska, nie zarządza bankiem a nadzoruje pracę podległych pracowników Oddziału Banku w Świątajnie, realizując te zadania jako pracownik podległy centrali, tj. Bankowi Spółdzielczemu w Olecku, a w niej Zarządowi Banku. Radna nie ma wpływu na czynności zarządcze, stanowi jedynie personel banku, usytuowany w hierarchii stanowisk wyższego szczebla.

W ramach aktualnej linii orzeczniczej Sądy wykształciły jeszcze jedną przesłankę zastosowania zakazu z art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. W jednym z cytowanych w judykaturze orzeczeń – w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 5 listopada 2014 r. (sygn. akt II OSK 2397/14) sąd zwrócił uwagę na konstytucyjną zasadę proporcjonalności w ograniczaniu praw i wolności obywatelskich. Otóż, sądy stwierdzają, że uchylenie mandatu radnego jest poważną ingerencją w jego bierne prawo wyborcze oraz w czynne prawo wyborcze wyborców i zdarzenie takie powinno mieć miejsce jedynie wyjątkowo. Z tego powodu w

sytuacji, gdy nie jest pewnym naruszenie art. 24f ustawy o samorządzie gminnym nie powinno się wyciągać konsekwencji wobec radnego. Dlatego też w sytuacji, gdy trudnym w ocenie będzie czy dana działalność klasyfikuje się jako naruszenie w/w zakazu nie powinno uchylać się mandatu radnego. Takie stwierdzenie jest konsekwencją, postulowanej przez sądy, prokonstytucyjnej wykładni art. 24f, z której wynika również to, że ocena wystąpienia okoliczności sankcjonowanych przedmiotowym zakazem wymaga uwzględnienia celu jego ustanowienia (jego ratio legis) którym jest ograniczanie korupcji i wykorzystywania stanowisk publicznych dla własnych prywatnych celów.

Natomiast zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie 10 lutego 2005 r., sygn. akt OSK 1083/04, „przy wykładni przepisu prawa należy mieć na uwadze, że instytucje represyjne, sankcje, mogą być stosowane tylko w granicach dopuszczalnych prawem, przy wyłączeniu wykładni rozszerzającej”. Podobny pogląd wyraził także w wyroku NSA z dnia 25 października 2012 r.

– OSK 200357/12 zgodnie z którym: „Przepisy art. 24f u.s.g. należy również widzieć w aspekcie ograniczenia praw i wolności chronionych konstytucyjnie – nie można ich stosować w drodze wykładni rozszerzającej, w każdym nie do końca wyjaśnionym przypadku, aby nie doprowadzić do sytuacji, kiedy radnymi będą mogli być jedynie emeryci, renciści i bezrobotni co stanowiłoby wypaczenie ratio legis tych przepisów”. Również podobna teza zapadła w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 października 2013 r., sygn. akt IIOSK 2255/13. Odmienne podejście do omawianych powyżej kwestii, stanowiłoby wypaczenie ratio legis tych przepisów.

Analiza powyższego doprowadziła do podjęcia decyzji o braku podstaw do podjęcia uchwały o stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu radnej Rady Świątajno.